

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. MÁJUS 15.
VIII. évfolyam, 128. szám.

Hétfő

Rendkívül kiélesedtek a német-lengyel ellentétek

Róma engedékenységre inti Varsót — A török nemzetgyűlés egyhanguan tudomásul vette az angol-török megegyezést — Japán bekapcsolódik a tengely-hatalmak katonai egyezményébe — Szlovákiában kissé zavaros a helyzet

Mussolini fogadta Mitita Constantinescu román pénzügyminisztert

A világpolitika legtöbbet magyarázótt eseménye most az angol-török megegyezés. A hatalmi érdekcsoportoknak megfelelően így, vagy úgy magyarázzák az egyezmény jelentőségét. A francia lapok szerint a danzigi helyzetben aggasztó, hogy a városba nagy számmal érkeznek a németek. Kiemelkedik az elmúlt 24 óra eseményeiből Refik Saydam török miniszterelnök nyilatkozata, amelyet a török nemzetgyűlés egyhangulag vett tudomásul, továbbá Bonnet francia külügyminiszter southamptoni beszéde, amelyben Franciaország békevágyát hangoztatta. A Távolkeleten újra megjelent a tevékenység és Japán figyelme most már Európa felé fordul, mert állítólag szó van arról, hogy a német-olasz katonai egyezménybe ő is teljes mértékben bekapcsolódik. A világpolitika újabb eseményeiről híradásaink a következők:

A BRIT-TÖRÖK MEGEGYEZÉS A KÜLFÖLDI SAJTÓ TÜKRÉBEN

(LONDON.) (Rador.) 'Az angol lapok rendkívül meleg hangon írnak a brit-török megegyezésről. A Times szerint azok a kapcsolatok, amelyek a szovjet és Törökország között fennállnak, hasznára lesznek Angliának a brit-orosz megegyezés tekintetében.

Ugyanígy ír a Daily Mail is.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia sajtó rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít az egyezménynek. A Matin azt írja, hogy a megállapodás arra kötelezi Törökországot, hogy Angliát egy esetleges viszálynál palesztinában és Egyiptomban megsegítse. Viszont Anglia biztosítja Törökország sértetlenségét. Tekintettel arra, hogy a megegyezés a Szovjetet és a többi Balkán államot is magához fogja majd kapcsolni, a legjelentősebb békeműnek tekinthető.

Az Epoque szerint rendkívül nagy fontosságu az, hogy a Fekete tenger most már nyitva áll Anglia előtt.

Erre annál is inkább szükség van, mert a Balti tenger ma Németország távának tekinthető. Erre való tekintettel Anglia Lengyelországot nem segítheti meg más oldalról, mint a Fekete tenger felől. A Le Figaro úgy véli, hogy

az egyezményt a Balkán-államokra is kiterjesztik,

mert az rendkívül kedvező benyomást tett Moszkvában és ezért remélhető, hogy csakhamar eredményes befejezést nyernek a brit-orosz megbeszélések is.

NÉMET ÉS OLASZ VÉLEMÉNYEK

(BERLIN.) (Rador.) A német sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy a brit-török egyezmény újabb ténye a bekerítés politikájának. A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy Nagybritánia és Franciaország kormánya mindent elkövetnek oly irányban, hogy a tengely-államok keleti politikai célkitűzéseit gyengítsék. Ha a török államférfiak, akik a múltból nem akartak következtetéseket levonni, úgy gondolták, hogy okosan cselekszenek, bizonyára meg fogják látni tettük következményeit. A Völkischer Beobachter szerint az őszinteség teljes hiánya jellemzi az egész szerződést.

Anglia most a versaillesi politikát kívánja tovább folytatni, azzal a különbséggel, hogy amíg annak 1919-ben zászlóvivője Franciaor-

szág volt, most ő vette át ezt a szerepet.

A Berliner Lokalanzeiger hangoztatja, hogy mindennap újabb és újabb akciókat tervelnek ki Németország ellen. Chamberlain nap-nap után szolgál megjelentésekkel, amelyek a legügyetlenebbeket is meggyőzhetik arról, hogy a Szigetországon a háborús félelem lett urrá. A Berliner Börsenzeitung hangsúlyozza, hogy a Harmadik Birodalomnak nem lesz oka megbánni ezeket a szerződéseket, de annál inkább azoknak, akik kitervezték és akik a békes hangulatot valóságnak meg nem felelő hírekkel állandóan zavarják. Az olasz lapok nagyon éles hangon írnak a szerződésről. A Giornale d'Italia azt írja, hogy az az Anglia kötött szerződést Izlammal, amely hosszú időközön keresztül harcban állott a mohamedán világgal.

A török miniszterelnök nagy beszéde

(ANKARA.) (Rador.) Refik Saydam miniszterelnök a török nemzetgyűlés előtt nagy beszédet tartott, amelyben megindokolta az angol-török egyezmény megkötésének szükségességét.

— Törökország — mondotta a miniszterelnök — eddig a semlegesség politikáját folytatta. Emellett az elv mellett ki is akart tartani. Amióta azonban a közismert nyugtalanító jelenségek már Balkánon is éreztetik hatásukat, énytelen volt álláspontját megváltoztatni. Így került sor az angol-török egyezmény megkötésére, amely biztosítja Törökország és részben a Balkán sértetlenségét is, de ugyanakkor a béke ügyét is szolgálja. Az angol-török egyezményt rövid időn belül újabb megállapodás is fogja követni, mert a török kormány Franciaországgal is folytat hasonló természetű tárgyalásokat.

Ezután rátért a miniszterelnök Törökország többi államokkal szembeni viszonyára. A kapcsolatokat a szovjettel szemben a legszívélyesebbeknek minősítette és hasonlóan féltette a Balkán-szövetség államaival szemben fennálló baráti viszonyt is. Beszéde végén kérte a nemzetgyűlést, hogy kijelentéseit, az egyezmény megkötését és a további tárgyalásokat annál is inkább tegye magáévá, mert a kormány törekvése nem irányul egyetlen nemzet ellen sem és Törökország államférfiainak csak a nemzeti biztonság gondolata vezérli.

A nemzetgyűlés, amelyen 353 képviselő volt jelen, egyhangulag tudomásul vette a bejelentést.

TÖRÖKORSZÁGNAK ADJÁK A SZANDZSÁKAT?

(LONDON.) A News Chronicle azt írja, hogy a most meginduló francia-török tárgyalások során Páris messze menő kedvezményekben hajlandó része venni Törökországot. A lap beavatott körökből nyert értesülései szerint komolyan szó van arról, hogy az alexandrettei szandzsákat, amely évtizedek óta állandó akadálya volt Páris és Ankara együttműködésének visszaadják Törökországnak. Bár hasonlóan ír a Times is, a hír még komoly megerősítésre szorul.

FRANCIA-TÖRÖK TÁRGYALÁSOK

(PÁRIS.) Az angol-török egyezmény után Franciaország és Törökország között is megindultak az egyezségi tárgyalások. Hír szerint az egyezség megkötését a jövő hétre várják. Ne hétséget főleg a szandzsák ügye okoz. Weigand tábornok ankarai látogatása azonban sokban enyhítette a francia-török ellentéteket.

EGYRE VESZÉLYESEBBÉ VÁLIK A DANZIG KÖRÜLI HELYZET

(DANZIG.) (Rador.) A DNB. közli a danzigi szenátus sajtóirodájának hivatalos közleményét, amely szerint a danzigi lengyel diplomáciai megbízott ellentétben a lengyel lapok állhíreivel, nem tiltakozott a szenátusnál a danzigi lengyelekkel szemben tanúsított magatartás ellen. A danzigi kormány egy tagja viszont elismerte, hogy közölték a lengyel megbízottal, miszerint nem

engedélyezhetik a danzigi lengyeleknek nyilvános demonstrációját Pilsudszky marsall halála évfordulójának alkalmából, mert ez rendezavarásokra adhat alkalmat. Ezért a danzigi kormány azt ajánlotta a lengyeleknek, hogy zárt helyeken gyűljenek össze és ne valamelyik köztéren. A danzigi kormány egyébként megértő szellemű megbeszélést folytatott le a lengyelek vezetőivel, ugyanakkor kifejezve a legteljesebb tiszteletét a nagy marsall emléke iránt.

ERŐSÖDİK A LENGYELELLENES HANGULAT NÉMETORSZÁGBAN

(VARSÓ.) (Rador.) A Pat ügynökség jelenti: Németországban a lengyel lakosság elleni kilengések tovább tartanak. Ratiborban a németek megakadályozták a lengyeleket, hogy bemehessenek a templomukba és fenyegető magatartás közben közülük többet inzultáltak is. Egy Witt nevű lengyelt súlyosan bántalmaztak, úgy, hogy a karját törte. A lengyel Népbank épületének ablakait bezúzták. Gradina helységéből Michalowszki tanítót és feleségét kiutasították. Három lengyel lapot, amelyek a németországi lengyelelles kilengésekről írtak, kitiltottak a Harmadik Birodalom területéről. Az ABC című lap szerint Németországban valószínűleg legyelelles gyűlést tartanak, míg a Czaa a Németországban élő lengyelek tragédiájáról beszél. Ugyancsak a Pat-ügynökség jelenti, hogy Danzigban egy Majewszky nevű lengyel vendéglőjének összes ablakait bezúzták, hasonlóképpen a lengyel társaság szék helyének ablakait is. Az épület ellen pedig valószínűleg támadás zajlott le. Az összes lengyel lapok a Kurier Poranny a Dobnyevicor, a Vieceor Varsavszky mind éles hangon teszik szavá, hogy a danzigi lengyeleknek a fenyegető magatartás miatt le kellett mondaniuk arról, hogy Pilsudszky marsall emléket megülhessék és helyzetük Danzigban egyébként is mind veszélyesebbé válik.

RÓMA MEGFONTOLÁST AJÁNL VARSÓNAK

(RÓMA.) Az olasz lapok a danzigi kérdéssel kapcsolatosan leszögezik, hogy Danzig német város, amit Beck maga is elismert. Németországnak tehát van joga, hogy Danzigot Keletporsországhoz csatolja. Olaszország megfontolást ajánl Varsónak, mint őszinte barátja, hangsúlyozva, hogy a helyzetet nem szabad jobban kiélesíteni, mert a Németország elleni ellentétek csak azok malmára hajthatja a vizet, akik mindenáron viszályba szeretnék kergetni a világot.

BONNET ANGLIAI BESZÉDE

(SOUTHAMPTON.) (Rador.) Bonnet francia külügyminiszter repülőgépen Southamptomba érkezett, hogy résztvegyen az angol-francia szövetség ülésén. Itt nagyobb beszédet tartott, amelyben méltatta a szövetség érdemeit. Majd így folytatta:

— Az igazi Franciaország megérdemli a külföld megbecsülését és tiszteletét. A kormány célja, hogy újjászerveze a nemzetet és akik azt hiszik, hogy a francia népet sorsára kell bízni, csalódnak fognak. Mi zavartalanul folytat-

jük munkánkat. Amit teszünk a békéért, ezt tudomásul kell venni mindenkinek. Hasonló munkát folytat Nagybritánia is. A Franciaország védelme alatt élő népek számára biztosítjuk a függetlenséget és állami életüket.

Beszédét azzal fejezte be, hogy testvéri együttműködésre hívta fel mindazokat, akik őszintén kívánják szolgálni a békét.

BONNET NEM TÁRGYAL ANGLIÁVAL

(RÓMA.) Bonnet a londoni Press Association munkatársának kijelentette, hogy rövid angolai tartózkodása alatt nem fog angolai államférfiakkal tárgyalni.

A NÉPSZÖVETSÉG ÜLÉSE

(GENF.) A genfi Népszövetség főtitkári hivatala közli, hogy az elnök kérésére a 105-ik ülés huszadik ülésnapján szeptember 11-ére hívták össze.

AGGODALMAK DANZIG KÖRÜL

(PÁRIS.) (Rador.) A francia lapok szerint Danzigban az utóbbi napokban aggasztó események játszódtak le. A Figaro azt írja, hogy néhány nap alatt 30 ezer német özönlött a városba és hogy a német hadvezetőség repülőgépeket tart készletben ismeretlen célzattal. Az Oeuvre viszont azt állítja, hogy csak mintegy négyezer turista német érkezett Danzigba.

LEMONDOTT A SZIR KORMÁNY

(BEYROUTH.) Puaux francia főbiztos rádióbeszéde miatt a szír kormány lemondott azzal, hogy nem látja többé biztosítva azokat az előfeltételeket francia részről, amelyek a jelenlegi szír kormány megalakulásához vezettek. A szír államfő a kormányt arra kérte, hogy hétfőig maradjon a helyén, mert meg akarja várni, amíg a főbiztos Damaszkuszba visszatér, hogy vele megbeszéléseket folytasson a kibontakozást illetően.

LIBYÁBAN NINCSENEK NÉMET CSAPATOK

(BERLIN.) Illetékes helyen kijelentik, hogy minden alapot nélkülöznek a valószínűleg angol forrásból származó hírek, hogy Németország csapatokat küldött volna az olaszok támogatására Libyába. Ezek a merőben kitalált hírek csak arra valók, hogy Egyiptomban németellenes és fenyegetettségi hangulatot keltsenek. De nem tulsok eredménnyel.

KÉSZÜL SZLOVÁKIA ÚJ ALKOTMÁNYA

(POZSONY.) A hivatalos Szlovák Politika című lap szerint az új szlovák alkotmány irányelvei már elkészültek a totális államok berendezkedési rendszere alapján. Az alkotmány azonban figyelembe fogja venni Szlovákia népi és földrajzi adottságait. Valószínűleg, hogy az államfői és kormányfői tisztségeket egyesítik. Az új törvényhozás egyhamarás rendszerű lesz, hasonlóan a korporációs kamarákhoz.

KISSÉ ZAVAROS A HELYZET SZLOVÁKIÁBAN

(VARSÓ.) Lapjelentések szerint a legutóbbi hetekben számos szlovák katonai lépte át a lengyel határt, mert azt állítják, hogy Szlovákiában nagyon zavaros a helyzet. Tissov kormányfővel szemben nem mindenütt barátságos a hangulat. Zsolnán állítólag a katonák között súlyos rendzavarások is történtek és azután át kellett adniük a német katonáknak. Ezért a szlovák katonák a kaszárnyák épületét és a berendezést is megrongálták. A rendet nehezen sikerült helyreállítani. Számos szlovák katona ugyanakkor magyar területre zökött át.

JAPÁN IS CSATLAKOZIK

(TOKIO.) (Rador.) Hiranuma báró miniszterelnök tegnap disztribúción látta vendégül a kormány tagjait és a kormánytanácsosokat. Azt hiszik, hogy ezen az ebéden, amelyről hivatalos értesítést nem adtak ki, igen fontos dolgokról tanácskoztak. Állítólag komolyan szóba került a német-olasz-japán katonai szövetség tető alá hozása. Ezt a véleményt azzal támasztják alá, hogy Japán az utóbbi időben egy-

re több figyelmet szentel az európai eseményeknek.

ÚJABB HADMŰVELETEK

(SANGHAI.) (Rador.) A japán tengerészeti minisztérium közli, hogy a flotta Csung-Kiang bombázása körül igen nagy érdemeket szerzett. Ugyancsak Sanghaiból jelentik, hogy az egyesített északi és délnai japán haderők megtámadták a Sia-Ling folyótól északra fekvő kínai katonai erőket és azokat heves harcok után elpusztították.

JAPÁN FOKOZZA DIPLOMÁCIAI TEVÉKENYSÉGÉT

(TOKIO.) A japán kormány az európai helyzetre való tekintettel elhatározta, hogy Romániában, Magyarországon

és más európai államokban követségeket állít fel.

ELIÁS TÁBORNOK NYILATKOZATA

(PRÁGA.) (Rador.) Eliás tábornok, Cseh és Morvaországok miniszterelnöke kijelentette az újságíróknak, miszerint nincs kizárva az a lehetőség, hogy a volt csehszlovák hadsereg altiszteit átveszik a cseh-morva protektorátus csapattesteibe.

A KIS ÁLLAMOK HELYZETE

(RIGA.) (Rador.) Egy értekezlet alkalmával Munters külügyminiszter le szögezte, hogy a kisállamok helyzete az utóbbi időben súlyosabb lett és ezért nyomtatékosan szükség van arra, hogy megőrizzék semlegességüket és felkészüljenek semlegességük esetleges megvédésére is.

Rövidül az angol királyi pár kanadai tartózkodásának utja

(OTTAVA.) (Rador.) Mackenzie King miniszterelnök kijelentette, hogy az angol királyi pár hajójának a kedvezőten idő miatti késlekedése folytán az uralkodópár a tervbe vett négy napos tartózkodás helyett, csak három napig fog Kanadában időzni.

Újabb ottavai jelentés szerint a sűrű köd és uszó jéghegyek miatt az angol uralkodópárt vívő hajó csak igen lassan és óvatosan halad előre. Az újfoundlandi öbölből két kanadai torpedóromboló futott ki a királyi párt magával hozó óceánjáró elé, hogy azt diszkisérletként a quebeci partokhoz kísérje. A kikötőbe már eddig is 600 bel- és külföldi újságíró sereglett egybe, hogy onnan helyszíni tudósításokat küldjön. A jelek szerint az angol uralkodópár legkorábban hétfőn este érkezik meg a kanadai partvidékhez.

ÚJABB ANGOL HADIÜZEM

(LONDON.) (Rador.) Geoffrey Lloyd bányaugyi miniszter tegnap látta fel Bolsoverben az első olyan angliát üzem, amely szénből kivont folyékony égő anyagot gyárt. Az üzem évente 48 millió liter ilyen anyagot fog gyártani.

ÉLETVESZÉDELEMBEN

(CSUNKING.) (Rador.) A belga és francia ügyvivők, továbbá három kísérőjükben lévő újságíró tegnap a Jang-cse folyón komoly életveszedelembe jutott. Bárkájuk, amely a legutóbbi ja-

pán légbombázás okozta károkat akarta felülvizsgálni, összeütközött egy másik hajóval és mind az öten a folyóba zuhantak. Az ár elragadta őket, mikor egy kínai halászgőzösnek sikerült szinte az utolsó pillanatban valamennyiüket megmenteni.

MUSSOLINI FOGADTA A ROMÁN MÁN PÉNZÜGYMINISZTERT

(RÓMA.) Az itt időző Mitita Constantescu román pénzügyminiszter megtekintette a világiállítás előkészítő munkálatait, majd az agropontinai tálajjavító munkálatokat szemlélte meg. Később visszatért Rómába, ahol a Duce kihallgatáson fogadta.

ÚJBÓL MEGINDULNAK A HORVÁT-SZERB TÁRGYALÁSOK

(BELGRÁD.) A horvát-szerb tárgyalások a jövő héten hir szerint újból megindulnak. Macsek pártjának lapja szerint a jövő héten az egyesült ellenzéki pártok kiküldöttei is felveszik az érintkezést a horvát parasztpárttal, hogy a megbékélés útját egyenlítették.

A MAGYARORSZÁGI ZSIDÓ-TÖRVÉNY

(BUDAPEST.) Az ugynevezett zsidótörvény életbeléptetésével kapcsolatban az igazságügyminiszter körrendeletet küldött az ügyvédi kamarához, melyben leszögezi a zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatosan szükséges irányelveket.

Pénzügyminiszteri rendelettel szabályozták a régi kincstári birságok kedvezményes fizetését

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A pénzügyminisztérium újabb rendeletet adott ki a régi adó és illetékbiroságok kedvezményes fizetését illetően. E birságokat a rendelet két csoportba osztja. Az első csoportba az 1932. március 21-e előtti, a másodikba az 1932—1934 költségvetési években kirótt birságokat sorolják.

Eszerint az 1932 március 31-e előtti kincstári birságok, ha 1939 szeptember 30-áig kiegyenlített nyerne, kifizethetők az összeg 2 százaléka megfelelő készpénzzel, vagy 5 százaléka megfelelő állampapírokkal (konszolidációs kötvény, adóbon). Az ugyanezen időtől származó birságok 1939 szeptember 30-a után 3 százalék készpénzzel vagy 7 százalék értékpapírral egyenlíthetők ki.

Az 1932—33—34 költségvetési évek ből származó pénzügyi birságok, ha a

kifizetése, ezévi szeptember 30-áig megtörténik, kiegyenlíthetők 4 százalék készpénzzel, vagy az összeg tíz százaléka megfelelő értékpapírral. Ha pedig 1939 szeptember 30-án túl történik a kifizetés, úgy hat százalék készpénzzel, vagy 15 százalék értékpapírral rendezhető a tartozás. A fizetéseknél ugyanazon költségvetési évekről származó saját, vagy engedélyezés útján szerzett állami követelések is felhasználhatók. Az 1934 március 31-e előtti monopol kihágási birságok kiegyenlíthetők a büntetés 5 százaléka megfelelő készpénzzel, vagy 20 százalék értékpapírral.

A kedvezményt azonban kizárólag csak a birság összege után engedélyezte a pénzügyminiszter, míg az eredeti adó, vagy illeték összegének kifizetése tekintetében a régi rendelkezések maradnak érvényben.

Döntetlenül játszott az olasz világ bajnok a labdarúgás mestereivel Anglia—Olaszország 2:2 (1:0)

(MILANÓ.) Hatvan ezer főnyi közönség jelenlétében folyt le a világszerte érdekfűzős angol-olasz válogatott labdarúgó mérkőzés a milánói stadionban. A mérkőzés példátlan izgalmas közepette folyt le. Az első félidőben az angolok nagy lendülettel támadtak. A 19. percben Lughton megszerezte a vezetőt, mire az olaszok fergeteges ostrommal válaszoltak, de eredményt nem tudtak elérni. A második félidő elején az olaszok tovább offy-

tatták offenzívájukat és ennek eredményeként a 48. percben Biavatti egyenlített. A labdarúgás mesterei erre erősítettek, pergetőz alá vették az olasz kaput, de a védelem minden veszélyt elhárított. Ezután ismét az olaszok kerültek némi fölénybe és ennek során a 64. percben Piola a közönség örjöngő lelkesedése közben vezetéshez juttatta az olasz csapatot. Az öröm azonban nem tarthatott soká, mert Hull a 78. percben egyenlített és így a mérkőzés

2:2 arányban döntetlenül végződött. A mindvégig izgalmas mérkőzést a német Bauvens vezette.

1:0-RA VEZETNEK A JUGOSZLÁVOK A MAGYAROK ELLENI DAVIS CUP MÉRKŐZÉSEN Budapestről jelentik: A BLK-pályán szombaton délután kezdődött meg a magyar-jugoszláv Davis Cup mérkőzés. Az első versenynapon a két egyes mérkőzést bonyolították le. A jugoszláv Mitics 6:3, 0:6, 2:6, 6:1, 6:1 arányban győzött Gábor ellen. Asbóth mérkőzése a jugoszláv Puncsecsel 7:5, 4:6 állásnál sötétség miatt félbeszakadt. A mérkőzés így az első napon 1:0-ra áll a jugoszlávok javára. Ma a páros mérkőzést, valamint az Asbóth-Puncsecs mérkőzés döntő szettjét játsszák le.

Eleméri: 59.8 mp Budapestről jelentik: A középiskolások uszóversenyén Eleméri Rezső, a budapesti római katolikus gimnázium növendéke a 100 méteres gyorsuszásban 59.8 mp-vel, nagyszerű eredményt nyel győzött. Eredményével a fiatal magyar fiú Európa legjobb uszójának sorába emelkedett.

— **Elsülyedt egy szovjet gőzös.** Párisból jelentik: A Paris Midi megerősíti azt a hírt, hogy minden szovjet részről történt cáfolat ellenére is, Oslóban erősen tartja magát az a hír, hogy a Torga nevű szovjethajó, melynek fedélzetén 200 ember volt, a Fehér tengeren elsülyedt. Számos bálnavadász hajó, amelyek a közelben tartózkodtak, látták, amikor egy szovjet torpedóromboló a vízbefulladtak hulláit sorra halászta ki a tengerből.

— **Álhírek orosz csapatmozdulatokról.** Moszkvából jelentik: Május 12-én a japán lapok azt a hírt közölték, hogy május 12-én 50 ezer főnyi orosz sereg indult volna utba az Észak-Kínában levő Csinking városa felé. Illetékes helyről kijelentik, hogy ezek a hírek minden alapot nélkülöznek.

— **Hadseregfejlesztési célokra ajánlották fel a lengyel hatóságok a Lengyelországban maradt német császárszobrokat.** Varsóból jelentik: A Kelet-szléziai Myslavicei helység polgármestere hivatal elhatározta, hogy nemzetvédelmi célokra ajánlja fel azt az 1700 kiló bronzot, amelyet a város két főterén állott régi német császárszobrokból, I. Vilmos és III. Frigyes császár-
rok ledöntött szobraiból nyertek.

— **ELHALASZTOTTÁK A BUKARESTI HÓNAP MEGNYITÁSÁT.** Bukarestből jelenti a Rador: A Bukaresti Hónap megnyitását, melynek megnyitását május 15-ére tervezték, egy héttel későbbre, május 22-ére halasztották.

— **Szövetségbe tömörítik az egyetemi tanárokat.** Bukarestből jelentik: Petre Andrei nemzetnevelésiügyi miniszter törvényrendeletet készít, amely szövetséget létesít az egyetemi tanárok számára.

— **Külföldre utazók figyelmébe.** A kolozsvári központi rendőrség utlevél-ügyosztályának közlése szerint 1939. március elsejével megszűnt a tavaly márciusban kibocsátott rendelet hatálya, amely szerint azok az utlevél-tulajdonosok, akiknek birtokában 1938. március hó elsejétől kezdődő keltezésű utlevél volt a birtokukban, anélkül hagyhatták el az országot, hogy elutasításuk előtt utleveleiket láttamoztatni kellett volna. Ez a rendelkezés azonban most már nincs érvényben és jelenleg a női utasokat és az 50 éven felüli férfiakat, kivéve, ha azok nem tartalékos tisztek, mindenkinek elutasítása előtt láttamoztatni kell utlevelét, a rendőrség utlevél-ügyosztályánál. A tartalékos tisztek még akkor is láttamoztatni kötelesek utleveleiket, ha az 50. életévüket be is töltötték.

— **ÚJABB INCIDENSEK DANZIGBAN.** Varsóból jelenti a Patt ügynökség: Az egyik lengyel állomásfőnök ellen támadást kíséreltek meg, egy lengyel vámhivatalba pedig petárdát dobáltak be Danzig szabad város területén. Ezért a danzigi lengyel főbiztos tiltakozást jelentett be a danzigi lengyel hatóságoknál, amelyek szenátusa sajnálkozását fejezte ki és elhatározta, hogy megteszi a szükséges intézkedéseket.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

EGY új barna komplett hálószoba és egyéb apróságok eladó. Érdeklődni: Str. Ilie Macelar 16. (7069)

ELADÓ egy furniós ágy, Fix mosógép. Str. Fântânelei 54. (7096)

NYÁRI fehérneműt, férfi selyemingek és árban. Weitzner, Str. Matei. (6634)

SZÉPFEKVÉSŰ kertés villa három komfortos szobával Tordán olcsón eladó. L. S. Piața Viteazul 44. (6598)

ÁLLÁST KAPHAT

KIFUTÓFIUT keres Librăria „Globus”. Str. Regina Maria 10. (6835)

MEGBIZHATÓ, középkorú mindenest keresek havi 300 lej, teljes ellátással és borralalóval. Str. Gojdu 1., szuterin. (7087)

KÜLÖNFÉLÉK

PARKETTA lerakást és felgyalulást vállalok Biró, Cal. Reg. Ferdinand 33. por tásnál. (6884)

PERFEKT ruhavarrónó hához keresetek. Dancsó, Str. Regele Carol 94. (7185)

KIADÓ LAKÁS

KÖZPONTI kertés lakásban teljesen különbejárható parkettes butorozott szobafürdőszoba használattal, esetleg teljes ellátással, vagy anélkül azonnalra is kiadó Cim a kiadóban. (6197)

KÉT szoba, konyha Gen. Grigorescu 57. alatt kiadó havi 1200 lej. (6959)

UJONNAN festett 2 szoba, konyha kiadó. Piața Mihai Viteazul 16. (7003)

KÉT szoba, konyha kiadó. Str. Goldis 20-c. sz. (7186)

Rádió

HÉTFO, május 15.

București. 7: Ritmikus torna, rádióhírek reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadók. 7,45: Reggeli műsor befejezése. 12: Lemezek. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, 13,05: Predescu zenekar. 14,10: Hírek. Időjárásjelentés, rádióhíradó. 14,30: Hangverseny. 15,10: Rádióhírek. — Időszzerű anyag. 18: Kezdő művészek hangversenye. 19: Időszzerű anyag. 19,50: Amerikai énekesek lemezei. 20: Felolvasás. 20,50: Reklámzene. 21: Pierre lemezek. — 22: Hírek. 22,15: Gutzianu Emilia énekel. 22,20: Serbescu zongoraművész hangversenye. 23: Hírek. 23,15: Vendéglői zene.

Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek. étrnd. 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. 13,10: Chopin zongoraművek. 13,40: Hírek. 13,55: Ének zongora kísérettel. — 14,30: Cigányzene. 15,30: Hírek. 17,15: Diákféltóra. 17,45: Hírek. 18,10: Előadás. 18,40: Jazz zene. 19,30: Előadás. 20,15: Hírek. 20,25: Szalonötös. 21: Elbeszélés. 21,30: Mihailovich Ödön emlék-est. 22,40: Hírek. 23: Közvetítés Belgrádból és környékéről, hangfelvétel. 24: Ének zongora kísérettel Belgrádból. 24,30: Hanglemezek. 1,05: Hírek.

Városi tisztviselők királyi kitüntetése

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Hivatalos Lap legutóbbi száma közli a május 10-iki ünnepekkel kapcsolatos tisztviselői kitüntetésekéről szóló királyi dekrétumot. A királyi kegy több érdemes kolozsvári tisztviselőt is kitüntetéssel jutalmazott meg. Így dr. Baba Trifu a város pénzügyi osztályának főnöke, Farcaș Vasile főszámvevő, Muresan Gheorghe anyakönyvvezető, Sadler Ioan főpénztáros, Selicean Grigore városi adóhivatali főnök, a Román Csillagrend lovagi rangfokozatát kapták. Moisin Danila irodafőnök, Alb Iacob helyettes irodafőnök, Suciu Iacob altiszt és Catana Sofron szolgál pedig a hűségesség szolgálat III. osztályú érdemkeresztjét kapták meg a belügyminiszter előterjesztése alapján.

— Francia professzor előadása. Georges Ripert, a Francia Akadémia tagja, a párisi egyetem jogi karának dékánja, akit a kolozsvári egyetem most avatott tb. doktorává, pénteken és szombaton két francianyelvű előadást tartott városunkban az egyetem rendezésében.

Milyen tárgyakból kell vizsgáznunk az idén a középiskolai tanulóknak?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A nemzetnevelésügyi miniszter az elméleti liceumok és gimnáziumok növendékei számára a most bezáruló iskolai évre a következő vizsgaanyagot állapította meg:

I. osztály: román, matematika, II. osztály: román, francia, természettudományok; III. osztály: román, francia, matematika, fizika-kémia. IV. osztály: román, történelem, földrajz, matematika, fizika-kémia. V. osztály: román, német (esetleg angol vagy olasz), latin, természettudományok, fizika-kémia. VI. osztály: román, latin, filozófia, matematika, természettudományok. VII. osztály: román, francia, fizika-kémia, továbbá a bölcsészeti szakra készülők számára latin, míg a természettudományi szakra készülőknek a matematika,

végül VIII. osztály: román, francia, történelem, földrajz, továbbá az irodalmi szakra készülőknek latin és természettudományok, a természettudományi szakra készülőknek pedig fizika, kémia és matematika. A vizsgák szóbeliek lesznek az összes tárgyakból, míg írásbelit a román, francia és latin nyelvekből, illetve a mennyiségtanból kell tenni. Az évfárá vizsgák továbbá az I. és V. osztályokba szülő felvételi vizsgák a miniszteri rendelet értelmében június 12—28. napjain lesznek, az I—VII. osztályoknál, míg a VIII. osztálynál május 22—31. napjain. Az I. és V. osztályokba felvételi vizsgára jelentkezők a középiskolákra vonatkozó tantervben előírt tárgyakból kötelesek vizsgát tenni.

Veszedelmes leánykereskedőt leplezett le a kisenevi rendőrség

(CHISINAU-KISENEV.) A rendőrség emberei tegnap letartóztattak egy David Granz nevű férfit, aki mint később kiderült, ismert nevű veszedelmes leánykereskedő — de malomtulajdonosnak és buzaértékesítési felügyelőnek adta ki magát. Ebben a minőségben egymásután több fiatal leányt eljegyzett, majd menyasszonyait rábeszélte arra, hogy utazzanak el vele együtt lakóhelyükről, azután belföldi, vagy kül-

földi veszedelmes bűntények részére adta át őket magas összegek ellenében. Ilyen módon számos áldozata volt. A további vizsgálat során az is kiderült róla, hogy összeköttetésben állott az a veszedelmes leánykereskedő bünszóvetkezettel, amelyet nemrégiben Bacauban leplezett le. A rendőrség azt hiszi, hogy a vizsgálat során teljes fény fog derülni az országot behálózó leánykereskedő bandának működésére.

Eredményes működést fejtett ki a kolozsvári egyetem szülészeti és nőgyógyászati orvostudományi társaság

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári egyetem mellett működő szülészeti és nőgyógyászati orvostudományi társaság most tartotta közgyűlését. A közgyűlésen dr. Cristea Grigoriu professzor, a neves szülész és gyógyász elnökölt és a megjelentek sorában ott voltak dr. Kernbach professzor, dr. Axente Iancu, dr. Gh. Purje, dr. J. Voicu egyetemi előadók, dr. Coja, dr. Heller, dr. Kese és mások. A közgyűlés keretében dr. Axente Iancu egészségügyi vezérfelügyelő, az ismert gyermekgyógyász nagy jelentőségű előadást tartott a Kolozs megye területén 1932—1937. évben történt gyermekhalandóságról. A kiváló orvostudós első sorban is az egy éven aluli gyermekek halandóságának kérdését vette vizsgálat alá. Kutatásai eredményeképpen megállapította, hogy a törvényes fiú újszülöttek közül egy éven alul különösen 1932 augusztusában, 1933 januárjában és februárjában, 1934 augusztusában, 1935 márciusában, végül 1936 és 1937 augusztusában volt a legnagyobb a gyermekhalandóság, a megyei kerületben. A törvénytelen újszülöttek közül a gyermekhalandóság 1932 májusában és decemberében,

1933 január, február, június és október hónapjaiban, 1934 január, február, július és augusztus havában, 1935 február, november és december havában, 1936 júliusában és augusztusában, végül 1937 augusztusában és novemberében volt rendkívül nagy. Az orvosprofesszor a további előadása során kutatásainak eredményeképpen megállapította, hogy a gyermekhalandóság egy éven alul a következő volt: A törvénytelen gyermekek halandósági arányszáma sokkal nagyobb, mint a törvényeseké és ellenállóképességük sokkal kisebb. A törvényes fiúgyermek halandósága általában a legnagyobb augusztus hónapban.

Dr. A. Iancu egyetemi tanársegéd színvonalas beszámolójában szemléltette azokat az értékes gyakorlati eredményeket, amelyeket a csecsemőhalandóság csökkentése a leküzdése terén az utóbbi időben elértek. A társaság gyűlésén nagy elismeréssel emlékeznek meg azon az értékes orvosi munkáról, amelyet dr. Cristea Grigoriu, dr. Mihail Kernbach, dr. Voicu és dr. George Kese egyetemi tanárok és előadók értek el.

A véletlen juttatta a rendőrség kezére a veszedelmes rovtomultu betörőt a primadonna ruháitól — az áruló revolver ellopásáig

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Veszedelmes rovtomultu betörőt fogott a kolozsvári rendőrség, akinek „karrierje” még 1931-ben kezdődött.

Odor Ferenc Lucaci ucca 18. szám alatt lakó 37 éves férfit mára virradólag a vasúti töltésen érdekes körülmények között tartóztatták le. Odor Ferenc ugyanis a járványkórház melletti vasúti hidnál keresztül akart menni a töltésen, amikor az ott őrszolgálatot teljesítő katonák arra figyelmeztették, hogy ott tilos az átjárás. A férfi azonban ellenkezni kezdett a katonákkal, mire azok feltartóztatták és azonnal értesítették a parancsnokságot. Innen

egy altiszt szállott ki a helyszínre, hogy a renitenskedő embert a őrszobára kísérje. Eközben az altiszt meglepődve vette észre, hogy a mellette haladó egyén balzsebéből egy revolvért ejtett el a töltés mellett. Felémelte a fegyvert, gyanuja csak még fokozódott, bevitté az őrszobára, ahonnan telefonon értesítették a központi rendőrséget. Ekkor két detektív ment ki a helyszínre, akik azután a gyanús férfit bevitték a központi rendőrségre. „Menekült cseh tisztól vásároltam a revolvért”

A rendőrségen az ügyeletes tiszt megkezdte kihallgatását, amelynek so-

rán megállapították, hogy az illető Odor Ferenc kolozsvári lakóval azonos. Arra a kérdésre pedig, hogy a revolvért honnan szerezte, így válaszolt: — Egy Kolozsváron át menekült cseh tisztól vásároltam a browningot 500 lejért.

Néhány perc múlva megjelent az iradában egy bűntügyi detektív, aki Odorban felismerte egy még az elmúlt év folyamán történt betörés körözött tettesét. Ekkor vallatás alá fogták. A detektív emlékezett arra, hogy Odor Ferenc követte el a tavaly szeptember hónapban Leitner Oszkár Serpuitoare ucca 5. szám alatt lakó ny. kapitány lakásán történt betörést, ahonnan egy rádiót és egy revolvért lopott. A revolver tehát nem cseh tisztól származott, hanem a ny. kapitány tulajdona volt.

A továbbiak során az elfogott betörő hamarosan beismerő vallomást tett. Az ellopott rádiót is megtalálták lakásán.

Odor Ferenc, aki foglalkozására nézve asztalos, 1930. júniusban — miután munkanélkülivé vált és hónapokon át családjával nagy nyomorba került — elkeseredésében arra határozta el magát, hogy mindent elkövet, hogy pénzt szerezzen. 1930. június 24-ére virradólag

betört a Magyar Színház női öltözőjébe, ahonnan ellopta Kondor Ibolya, akkori primadonna 50.000 lej értékű ruháit.

Majd a következő hónapban — felbuzdulva első sikerén —

betört a Baritiu-uccában lévő technikai kiképző iskolába,

ahonnan 10 ezer lej értékű szerszámot vitt el. A károsltak feljelentésére a rendőrség annak idején el is fogta Odort, akit a bíróság öthónapi elzárásra ítelt.

A lejton nincs megállás

Alig szabadult ki a börtönből, amikor

1931. márciusában újabb betörést követett el.

Lazarescu Gheorghe Baritiu gimnáziumi tanár lakásába hatolt be álkulccsal, ahonnan 90.000 lej értékű ruhaneműt vitt el. A tanár feljelentésére bevezetett nyomozás során

ismét lefűlelték a tettet

Odor Ferenc személyében, akire ekkor a törvényszék másfélévi fogságot szabott. Kiszabadulva igyekezett megbecsülni magát és éveken keresztül rendszeresen dolgozott asztalos szakmájában, de miután újra munkanélkülivé vált, a régi módszerhez folyamodott és elkezdte a Serpuitoare uccai lopást.

A rendőrség Odor kihallgatását tovább folytatja, aminek megtörténte után átadják az ügyészségnek, amely hivatta van dönteni további sorsáról. (p. j.)

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: változó-köny égboltozat, kisebb derüléssel, helyi esők.

— A NEMZETI BANK HIVATALOS ÓRÁI. A Nemzeti Bank kolozsvári fiókja május 15-től kezdve csak délelőtt tart pénztári órákat. A Román Nemzeti Bank kolozsvári fiókjának igazgatósága lapunk utján is közli a közönséggel, hogy további rendelkezés május 15-étől kezdve minden munkanapon reggel fél 8 órától déli 12 óráig tartja a pénztári órákat. Déli 12 óra után az ügyfeleket semmiféle igazolással nem engednek be a Nemzeti Bank helyiségébe.

— Kongregánista nap Kolozsváron. Május 14-én az egész világon kongregánista napot tartanak. A kolozsvári kongregánisták közösen rendezik meg a kongregánista napot a főtéri Szent Mihály templomban a tiszóras szentmise keretében. A mise alatt lesz az új tagok felavatása és a régi kongregánisták fogadalom újítása. Mise elején a hagyományos csiksomlyói Mária köszöntés. A kongregánista napra a kolozsvári kongregációk szeretettel hívnak meg minden régi kongregánistát. Gyülekezés fél 10 órakor a plébánia udvarán, Piața Unirii 14. szám.

JOESTETI

Reuter jelenti:

(MANCHESTER.) A város területén több nagyáruház előtt újabb bombamerénylet történt, amelynek tettesei ezúttal is elmenekültek.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államokbeli bányász-sztrájkban résztvevők száma már elérte a 720 ezret.

(LODZ.) Lodz legnagyobb ipartelepén esődött jelentett, ami egész Lengyelországban a legnagyobb megdöbbenést keltette.

(PÁRIS.) Caesar Frankot, akit a "Paris" hajó felgyújtásának vádjai alatt letartóztatásba helyeztek, tegnap bizonyítékok híján szabadon bocsájtották.

(BERLIN.) A litván-német tárgyalások kedvezően haladnak előre. Erre vonatkozólag a litván kormány hivatalos jelentést is adott ki azért, mert a demokratikus sajtó azt állította, hogy Németország elfogadhatatlan feltételeket szabott volna meg.

(POZSONY.) A pozsonyi rendőrség és egy nagyobb német diákcsoport között összetűzés támadt, amelynek során a diákok közül többeket súlyosan megvertek.

(BUENOS-AIRES.) Az argentin főváros közvetlen közelében súlyos vasúti szerencsétlenség történt, amelynek 74 áldozata van, köztük 19 halál.

(BORDEAUX.) A kikötőben két személy szállító gőzös összetűköztött. Az anyagi kár meghaladja a 800.000 frankot.

(LONDON.) Egy közismert állatbarát kutyafermáján az egyik eben veszettség tört ki, amelynek következtében a farm állatállományát el kellett pusztítani. A tulajdonos elkeseredésében öngyilkosságot kísérelt meg.

(JERUZSÁLEM.) Hátfában az egyik kávéháza bombát dobta, melynek robbanásában két embert halálra sebeztek. A tetteseket sikerült két fiatalember személyében elfogni. Átadták őket a hadbírósnak. Gherában a terroristák és a karhatalom közötti összetűzés támadt. Négy arabot agyonlőttek. Názáretben felgyújtották a laktanya egy szárnyépületét. A tettesek elmenekültek.

Hatalmas károkat okozott a megismétlődött felhőszakadás

(BUCURESTI.) (Rador.) Az éjszakai folyamán újabb felhőszakadás pusztított a fővárosban, amely ismét elöntötte a város különböző negyedét és számos épületben okozott jelentős kárt. A város belső részeiben is nagy pusztítást végzett az áradás és a tizoltók még reggel is dolgoztak, hogy az elöntött házak pincéiből kiszivattyúzzák a a betódult hatalmas vízmennyiséget. Az ár folytán többek között nagy károkat szenvedtek a Cobanlescu-ucai ka tonai ház, a nemzetvédelmi minisztérium épülete, Az Atheneé Palace, a cotroceni királyi palota személyzetének háza, a High Life kávéház és más épületek.

Az árvíz sokkal nagyobb volt, mint az utóbbi évek bármelyikében. Több ház fala is beomlott.

— NÉMET MÉRNÖKÖK TANULMÁNYI LÁTOGATÁSA KOLOZSVÁRON. Megírta a „Joesteti”, hogy németországi mérnökök, illetve technikusok érkeztek Romániába. Egy csoportjuk körülbelül 70 mérnök és technikus Medgyesen tett látogatást, ahol megismerkedtek az ottani nagyobb gyárüzemekkel. Innen Kolozsvár felé vették útjukat, ahová Szombat este 7 órakor érkeztek meg. A német vendégek a melléjük beosztott hatósági személyek vezetésével megtekintették a várost, majd szállásaikra vonultak. Hétfőn a kolozsvári gyárüzemeket tekintik meg, azután tovább folytatják útjukat Magyarországra, ahol szintén látogatást tesznek.

— BUKARESTBEN MÁJUS 15-EVEL ÉLETBELÉPETT A NYÁRI IDŐSZÁMITÁS. Bukarestből jelenti a Rador: A munkaügyi miniszter köztudomására hozza, hogy a fővárosi kereskedelmi és ipari vállalatoknál május 15-ével életbelépett a nyári időszámítás. Tudomásunk szerint azonban ez az intézkedés országos jellegű, annál is inkább, mert mint egy másik bukaresti jelentés mondja, a hatóságok május 15-étől kezdve szintén a nyári időszámítás szerint dolgoznak.

Kisebbségi választók anyanyelvükön is igazolhatják a választási elnök előtt, hogy írni, olvasni tudnak

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az új választásokkal kapcsolatban a kisebbségek szempontjából nagy jelentőségű táviratot küldött Budapest tegnap délután Dr. Bornemisa Sebastian Kolozsvár polgármestere. A szöveg értelmében a kisebbségi választók — férfiak és nők — a választási elnök előtt, amennyiben a román nyelvben nem bírnának jártassággal, az anyanyelvükön is igazolhatják, hogy írni és olvasni tudnak és így a választásra jogosultak. Mielőtt fontos rendelkezése a miniszterelnök táviratnak, hogy minden választó a szavazásánál a szavazó lapján kívül olyan hiteles igazolványt is közzé tegyen, amelyből személyazonosságát kétségtelenül megállapíthatják.

Szavazati joggal bírnak nemcsak az önálló foglalkozást űző nők, hanem az összes háztartást vezető nők is, tehát a feleség is, amennyiben a választási törvény egyéb feltételeinek megfelelően. A háztartást vezető nők azonban nem az intellektuális csoportjában, hanem a munkások csoportjában gyakorolják szavazati jogukat. A választási névjegyzéket május 24-én zárják le, a naponta jelentkezőkről a névjegyzék azonnal kifüggesztendő és május 24-ig az esetleg beérkező felebbezések is lefolytatandók.

A városban a választói névjegyzéket a választási bizottság előtt már eddig is megkezdtek az állampolgárok a háztartásukba való felvétel céljából.

Felparcellázza a város az állampolgárokat és több értékes ingatlan áruba bocsájtja, hogy telepítthesse az új városházát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város vezetősége tervbe vette, hogy az új városháza felépítési költségeinek előteremtésére több városi ingatlan áruba bocsájtja. Dr. Bornemisa Sebastian polgármester a város gazdasági ügyosztályát bízta meg azzal a feladattal, készítsen kimutatást a város értékesíthető ingatlanairól.

Az eredeti elgondolás az volt, hogy a kaszárnyák után igényelt 130 millió lejt fordítják az új városháza felépítésére. A kaszárnyák ügyének rendezése azonban nem sok sikerrel kecsegtet, mivel azok tulajdonjogát egy korábbi királyi rendelettel a hadügyminisztérium javára kebelezték be. Így vetődött fel az a terv, hogy a város más ingatlanait értékesítsék. Az eladható ingatlanok kimutatásával a város gazdasági ügyosztálya már munkájában elkészült és a városi polgár megkönnyebbülve állapítja meg, hogy olyan ingatlanokat is áruba akar bocsátani a város vezetősége, amelyek jelentős jövedelmet biztosítanak a városnak. Így szed van arról, hogy felparcellázzák az állampolgárokat is, továbbá az Iris-telepen fekvő tágas gyermekjátékos-teret, valamint a járványkórház mellett elterülő hatalmas, beépítetlen területet.

Ezenkívül több a város tulajdonában levő erdő és épület szerepel az eladható ingatlanok listáján.

A polgárság bizonyos aggodalommal tekint a tervezett tranzakciók elé, mert a város vezetősége a jelenlegi ingatlan árak mellett aligha kaphatja meg azok tényleges értékét és így a város súlyos veszteségek érhetik.

Függetlenül azonban a pénzügyi mérlegeléstől, szót kell emelni a háromvásártér felparcellázása ellen. A városnak ezen a részen nincs park és éppen ennek felismerésén már korábban elhatározták, hogy a vágóhidnak a város határába való kitélepítésével, a háromvásártér parkirozzák. A városnak amugy is kevés parkja van, kár lenne tehát az eredeti tervtől eltérni. Szót emel a külvárosi lakosság az Iris telepi játszótér parcellázása ellen is. A környékbeli gyermekeknek ugyanis ez az egyetlen játszótérük. A város vezetőségének meg kell értenie, hogy a modern városépítészetben már nem az a cél, hogy köröngeteget emeljenek, hanem minél több játszótérrel, minél több parkot kell létesíteni. A város egészségügyénél ugyanis döntő tényező, hogy minél több park és friss levegő álljon a lakosság rendelkezésére.

Milyen változásokat hozott a május 15.-i új menetrend?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A CFR május 15-én — mint megírtuk — új, nyári menetrendet léptet életbe összes vonalain. Az új menetrend kolozsvári vonatkozású fontosabb változásai a következők:

Kolozsvárról indul Bukarest felé éjjel 1 óra 18 perckor személyvonat, reggel 6 óra 35 perckor személy, 8 óra 46 perckor Rapid, délelőtt 11 óra 45 perckor gyors, déli 13 óra 45 perckor személy, délután 18 óra 59 perckor gyorsvonat.

Kolozsvárról indul Nagyvárad, illetve Szatmár külföld felé éjjel 2 óra 13 perckor személy, reggel 7 óra 36 perckor gyors, reggel 8 órakor személy, dél előtt 11 óra 35 perckor gyors, déli 13 óra 43 perckor személy, délután 16 óra 52 perckor személy, este 19 óra 48 perckor gyors és éjjel 23 óra 38 perckor a Rapid.

A Szamosvölgyi vonatok érkezése és indulása Kolozsvárra május 15-től kezdve a következő:

Kolozsvárról indul Szamosújvár—Dés—Beszterce—Nagybánya—Szatmár felé: éjjel 1 óra 37 p. motoros, reggel 4 óra 34 perckor motoros, reggel 5 óra 10 perckor személy, 6 óra 06 perckor motoros, reggel 7 óra 40 perckor személy, 8 óra 55 perckor motoros, déli 12 óra 42 perckor motoros, délután 14 óra 30 perckor személy, 17 óra 18 perckor motoros, este 20 óra 08 perckor sze-

mély, este 20 óra 55 perckor gyors, amely Csernovicig megy, 21 óra 57 perckor motoros, 22 óra 56 perckor gyors.

Kolozsvárra a szamosvölgyi vonatok a következő sorrendben érkeznek: éjjel 0 óra 13 perckor személy, reggel 6 óra 26 perckor személy, reggel 7 óra 12 perckor gyors, 8 óra 19 perckor motoros, 9 óra 16 perckor gyors, 10 óra 55 perckor motoros, déli 12 óra 25 perckor személy, 14 óra 26 perckor motoros, 16 óra 05 perckor motoros, 17 óra 38 perckor motoros, 19 óra 55 perckor személy, 21 óra 18 perckor motoros, 23 óra 14 perckor motorosvonat.

— ELITÉLTÉK A BUDAPESTI ZSINAGÓGA-MERÉNYLÖKET. Budapestről jelenti: Kétheti tárgyalás után a törvényszék most ítélkezett annak a bombamerényletnek az ügyében, amelynek szereplői az elmúlt ősszel bombát dobta egy budapesti zsinagógára. A huszonkét vádlottat gyilkossági kísérlet és az állam társadalmi rend elleni felforgató törekvés címén vonták felelősségre. A fővádlottat, Kenyeres kereskedőt életfogytiglani elzárásra ítélték, büntársait pedig négy és tíz év között váltakozó büntetésekkel sújtották.

Tovább folynak a felajánlások az országvédelem fokozására

(BUKARESTI.) (Rador.) A földművelésügyi minisztériumban külön bizottság dolgozik a mezőgazdasági termelés fokozására vonatkozó törvény módosításán. Ugyanakkor jelenti, hogy a hivatalos lapban ma látott napvilágot az a törvényrendelet, amely megtiltja mindennemű és bármilyen életkorú 16 kivétel.

A KÖZELEDŐ VÁLASZTÁSOK (BUCURESTI.) A fővárosi lapok utána arra, hogy a közeledő választásokon a következő állampolgárságu férfiaknak és nőknek van szavazati joguk: 30 éves életkor betöltése, irástudás, tekintet nélkül arra, hogy van-e bármiféle iskolai bizonyítványa és a következő három munkakategóriába tartozás: a hivatás tényleges folytatása mellett: mezőgazdaság és kézműipar, kereskedelem és ipar, szellemi foglalkozás. Kivételt jelentenek itt a választási törvény 17. és 18. szakaszai szerinti érdemtelenül esetek.

FOLYNAK AZ ÖNKÉNTES FELAJÁNLÁSOK A HADSEREGBE-RUHÁZÁSOKRA

(BUCURESTI.) (Rador.) A különféle szakmai, szolgálati igazgatóságok, egységek, különféle csoportok és magánosok nap-nap után kisebb-nagyobb önkéntes összegeket ajánlanak fel nemzeti védelmi célokra és hadseregberuházásokra. A minisztérium pontos nyilván tartást vezet ezekről a felajánlásokról és a bejelentett adományokat időnként közzélni fogja.

— A KIRÁLYI UDVARI MARSALLI HIVATAL KÖZLEMÉNYE. Bukarestből jelenti: A királyi udvar marsalli hivatala 30. számú hivatalos jelentésében a következőket közli: Május hó 10-én II. Károly király Öfelsége Mihály gyulafehérvári nagyvajda, trónörökös kíséretében résztvett a Te Deumon és, azon a katonai ünnepségeken, amelyet Cotroceniában, a gyakorló téren tartottak. Az ünnepséget követő udvari ebédre meghívást nyertek: a miniszterelnök, aki egyben ideglenes nemzetvédelmi miniszter is, a hadfelszerelési miniszter, a légügyi és tengerészeti miniszter, a nemzetvédelmi miniszterium államtitkára és a bukaresti helyőrség csapattestjeinek főparancsnokai.

— FELHÍVÁS! Crisan Ioan, a Casa Munciihoz tartozó vasúti nyugdíjasok egyesületének elnöke, Fodor Alex. titkárral együtt felhívja az egyesületükbe tartozó Casa Muncii nyugdíjasokat, hogy ki amennyit tud jegyezzen elő a hadsereg beruházási költségekre, önkéntes felajánlással. Az egylet erre nézve egy hivatalos listát fektet fel és a befolyt összeget át fogja adni a Banca Nationalának a régebben szolgálatban állott vasúti nyugdíjasoktól.

— SZAMOSTARTOMÁNY UJSÁGÍRÓ CÉHÉNEK HIVATALOS KÖZLEMÉNYE. Szamostartomány Ujságíró Céhének elnöksége hivatalosan közli a tartomány körzetébe tartozó ujságírókkal, hogy a Céhbe való jelentkezéseket véglegesen lezárta. Az összes beérkezett kérvények dr. Bornemisa Sebastian céh-elnöknel vannak. Azokat a kérvényezőket, akik a kérvény beadásánál valamilyen alakíságnak elmulasztottak eleget tenni, a Céh titkársága értesíteni fogja, hogy a legrövidebb időn belül pótolják ezt a mulasztást és postafordultával küldjék be (a Titkársághoz Karádi Nagy Lajos titkár, címén, „Joesteti” szerkesztősége) hiányzó irataikat. A Céhbe való végleges tagfelvételek akkor fognak megtörténni, amikor a jogi elismerés megjelölnek a Hivatalos Lapban. Kolozsvár, 1939. május 13. Dr. Bornemisa Sebastian sk., elnök. Végh József sk., al-elnök.

— Még mindig nincs megállapítva a madridi diszszemle pontos ideje. Madridból jelenti: A nagyszabású győzelmi diszszemle május 15-ike és 25-ike között tartják meg. A május 19-iki időpontot hivatalosan még nem erősítették meg.

A 60 éves Szabó Dezső

A magyar szellemiség nagy gladiátora, vagy ahogyan mai nyelven mondani szokták, élharcosa Szabó Dezső, most lett 60 éves. Azt mondhatjuk róla: a magyar szellemi élet nagy gladiátora. Természetesen csak jelképes értelemben használtuk ezt a kifejezést, mert Szabó Dezsőt sok mindennek lehet nevezni, csak rabszolgának nem. Éppen a szellem örök jogáért és örök szabadságáért viaskodó, független és korlátozások nélkül és azokat nemis tüdő irói lelkiismeret megismerésítője és képviselője ő. Annyira az, hogy sokszor szinte úgy hat, mint egyik utolsó mohikánja a szellem szabadság-mozgalmának.

Lehetek ugyan ennek az irói életnek és pályafutásnak gyakran olyan nekilendülései is, amelyekkel nem mindenki érthetett egyet, de a szellem hatalmába vetett szabadsághitét senkise vonhatja kétségbe. Cyrano de Bergerac-i típus volt ő és az ma is, aki szellemi élet óriási küzdőterén komoly sebeket adott és komoly sebeket kapott. Férfiasan, keményen, daccal harcolt mindig és hibáiban, túlzásaiban is mindenkor nagyvonalu, a szellemiség magas szintjait képviselő, igazi iró-egyniség maradt. A „Panasz“ és a többi nagy — nevezük így — vitairat szerzője a végső erőfeszítésig azért viaskodott, hogy a szellem szabad megnyilvánulási jogának útja mindenki számára biztosítva legyen. „Az elsodort falu“ nagy tanúságtétele, a „Nincs menekvés“ — riadóként ható lendülete, amely a befejezés komorságán túl is eszméltetni tud, „A csodálatos élet“ szinte gáttalanul ömlő mesekészsége és a többi híres Szabó Dezső kötetek kirobbanó, feszülő, örökké izgató és tette serkentő ereje olyan sajátos helyzeti adottságot biztosítottak ennek a kétségtelenül kivételes méretű irói egyéniségnek a magyar szellemiség sikkján, amelyre mindenkinek akarva, nem akarva, fel kellett figyelnie.

Nem tartozunk azok közé, akik a fiatalok minden bírálatát félrelökő szenvedélyességével, vakon és fentartás nélkül mindenben követni akarják Szabó Dezső azon a sokszor szeszélyes és veszélyes uton, amelyet a zsenialitás önmagának vág ki, amikor bozót, sziklán, szakadékon keresztül rohan és nem törődik azzal, hogy esetleg lelkének ezer sebe felszakad, csurog belőle a vér és még sincs senki, aki igazi, őszinte, veronikai-vigasztalással mellé álljon. De a legmélyebb tiszteléssel és szeretettel vagyunk iránta. Tudjuk jól, hogy az igazi nagy szellemek útja mindig magános és külön út és Szabó Dezsőnek végzettszerűen a magánosság szírtjein át kellett haladnia.

Élete és irói pályafutása azonban arra mindig alkalmas volt, hogy eszméltető és ébresztő legyen, tette serkentő és meggondolkozásra készítő. És az igazi nagy jelentősége éppen abban a csodálatos és elpusztíthatatlan vitalitásban, abban az örök szenvedélyes létezőben és életbuzgásban van, amellyel újra és újra friss problémákat lát és láttat meg azokkal, akik a magyarság és a kultúra egyetemes sorát a szívükön viselik.

Szabó Dezső számára végzetes egyenesen azt az utat jelölte ki, hogy örök ösztönzés és örök tette serkentés legyen irásain, regényein, vitairatain, tanulmányain, beszédein és társadalmi megnyilvánulásain keresztül az egyetemes magyarság számára.

Lehetek olyan ifjúsági vezetők és tömegek, akik és amelyek azt hitték, hogy ezt a különös sajátos és egyénien jellegzetes szellemi tevékenységet ki lehet sajátítani programnak és irányzatnak. Tévedés azonban azt hinni, hogy ezzel azt az örök problémát, amelyet Szabó Dezső és irói munkássága a magyar szellemiség keretein belül jelentett és változatlanul jelent ma is, el lehet így skatulyázni, oda lehet tenni lobogóul és jelgélül egyeseknek, vagy

Tanulságos és érdekes adatokat sorakoztat fel Colan ortodox püspök múltévről szóló beszámolója

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Vadului, feleki és kolozsvári ortodox egyházak most tartották 20-ik egyházi közgyűlést, amelyet a püspöki palotában Nicolae Colan püspök nyitott meg. Előzőleg egyházkerületi kulturális vallási helyzetéről és ebből érdekes statisztikai adatok tűnnek ki. Az egyházkerületben van 407 parokhia és 104 filiálé, amelyekből 17 nem szerepel az állami költségvetésben. Az úrörszében levő parochiák száma 20. Felavattak tíz új lelkészt és 4 diakonust. A papi képzési vizsgát sikerrel kiállította 13 jelölt. Az ortodox lakosság megőrzése a püspöki kerületben a következő: 75400 család 168.196 férfivel, 163.911 nővel, összesen 332.107 lélekkel. Ezek közül 30.954 hét éven aluli, 29.928 tizenöt éven aluli gyermek, míg 107.594 férfi és 106.500 nő meghaladja a 15-ik életévét. Az elmúlt évben házasságot kötöttek 3137-en, egyházit 2910-en, csak polgárit 227-en. A vegyes házasságok száma 535. Az összes születések száma 9704: törvényes 4590 fiú, 4203 leány, törvénytelen 491 fiú, 420 leány. Meghalt összesen 5770 lélek, amelyből férfi 3029, nő 2741. A közös háztartásban élők száma 312, parochián 2035, válás történet 99 parochián 190 esetben. A jelentés további része az egyház propaganda munkásságát méltatja, amelyet számos vallásos egyesület végez. Majd az ortodox egyházban történt be- és kilépéseket ismertetik. Az elmúlt évben az egyházba, a püspöki kerületben 1404-en léptek be, köztük 1357-en más felekezetekből, 47-en pedig különféle

szektákból. Az ortodox egyházból történt kilépések száma, az elmúlt évben 119 volt. Megemlékezik a jelentés arról, hogy az utóbbi időben a román közvéleményben egyre jobban erősödik az a felfogás, hogy a két román egyházat egyesíteni kell. Ennek az egyesítésnek megvalósításában egy jobb jövőnek zálogát lehet, a püspök szerint, látni.

Igen érdekesek a püspöki jelentésnek a szekták működésére vonatkozó adatai. A kimutatás szerint a püspöki egyházkerületben 1080 baptista, 156 adventista, 170 bibliaolvasó, 189 nazaréni és 140 más román szektabeli lélek él, összesen 1751-en 205 egyházközösségre elosztva, 303 parokhián és fiókegyházközösségben nincs egyetlen egy szektista sem. Ezekon kívül az említett egyházkerületben 3656 kisebbségi szektás él, vagyis végső eredményben 5407 szektás, ami ezeknek a szektáknak egyre nagyobb arányu terjeszkedését bizonyítja, amellyel szemben az egyházaknak fel kell venniük a megfelelő küzdelmet.

A püspöki kerületben van 1739 korcsma, amelyekből 531 ortodoxok, 660 zsidók, 548 pedig más nemzetiségű lakosok kezén van. 45 községben egyáltalán nincs korcsma. A megrögzött iszákosok száma 1172, az absztinenseké 6222.

Mint ezekből az adatokból kitűnik, Colan püspök jelentése igen sok érdekes és tanulságos adatot tartalmaz és annak bemutatása a közgyűlésen a legteljesebb elismerést aratta.

Amerikából hazamegy a „békés“ Franciaországba a híres portréfestő, mert otthon jobban boldogul

(NEWYORK.) Jean Gabriel Domergue, Páris egyik legdivatosabb arcképfestője. Van Dongen-en kívül talán senki olyan könnyed gráciával nem tudja kifejezni a párisi nő eleganciáját, rafinált erotikus szépségét, mint ez a kis mozgékony, beszédes, feketeszakállas nagyuri festő. Párisban palotája van, Deauvilleben, Cannesben villája, rengeteg pénzt keres és minden divatos ünnepségre rendezésben szerepe van. Most ellátogatott Newyorkba. Két hónapot töltött itt, megfestett vagy husz arcképet amerikai szépasszonyokról és politikusokról (Domergue három óra alatt fest egy portrét) és kapkodtak egyik milliomos társaságból a másikba. A napokban találkoztam vele egy cocktailpartyn. Boldogtalan.

— Honvágyam van — mesélte pergő, szélesbőssé modorában — és nem bi-

rom tovább az amerikai életet. Vágyom a párisi levegő után és hamarosan elutazom haza.

— Különben is — tette hozzá kissé ravaszul — miért maradjak itt? Azt hiszi, itt nyugodtabbak az emberek? Dehogy is, sokkal jobban meg vannak vadulva, mint odaát. Amikor eljöttem Párisból, azt hittem nem mulasztok semmit. Ki vásárol ma képet Európában? Kinek van ma kedve portrét festetni? És mit gondol, mi történt? Egyre-másra kapom a táviratokat, hogy ahol csak kiállítottam, minden képemet elkapkodták. Azt hiszi viccelek? Egyáltalában nem. Strassbourgen volt kiállításom. Tizenhat képemből egy jött vissza. Nancyból husz közül kettő. Itt Amerikában pedig tudja mi történt? Egy-két hét előtt még nem tudtam annyit festeni, amennyi megrendelé-

csoporthoz. Az a nagy tevékenység-komplexum, amelyet ennek a mindig izgatón érdekes íróegyniségnek szellemisége adott a magyar kultúrának köztulajdon. Mindenki igényt tarthat rá, mint olvasó, mint élvező, mint gondolkozó a magyar faj nagy hivatásaiért lélekkel és szívvel küzdő minden egyén, csoport, közület és az egész és cselekvésre ösztönző erő ez az imár egyetemesség. Lendítő, gondolkodtató mintegy négy évtizede szakadatlanul munkáló nagy író és a háta mögött föl sorakozó csodálatosnál-csodálatosabb alkotások sorozata. Örök számonkérés és örök frontbaállítás ez az élet a felülösen élő magyarok számára.

Igaz viszont, hogy fájdalmas dolog ezzel kapcsolatban megállapítani azt, hogy Szabó Dezső hihetetlenül sokat adott népének és fájának és viszonylag rendkívül keveset, talán így is mondhatni; szinte semmit sem kapott érte. De bizonyos, hogy ez a robbanó szenvedélyes iró sohasem is akart beskatulyázott és hivatalosan nyilvánított tekintélyiró lenni. Ő csak a tömegek élő lelkiismeretét kívánta mindig képviselni és 60-ik születésnapját éppen ez a tény emeli ki a szokott író-

ünnepségek sorából, hogy nem hivatalosan megrendeztetten, külső és belső hatásadásokkal tartják meg, hanem a szív és lélek őszinte szívhangjainak megszólalása közben, amikor az emberben a legősibb vox „humana hangja“ csendül meg. Az erdélyi magyarság is ezzel a mély és tisztá érzéssel gondol a jubiláló Szabó Dezsőre, akinek szerető szívét és bensőséges érzését kinalja oda a legmélyebb tiszteléssel és szeretettel. Ő bizonyára megérti, hogy a mi szegénységünkben a szívek és léleknek ez a felajánlása mégis olyan gazdag és nagy ajándék, amely keveseknek szokott kijárni.

Persze, a mi örömnünk akkor lenne igazán nagy, ha a 60 éves Szabó Dezső most látná végre egyszer magafelé ragyogni az ifjúság, a magyar tömegek és értelmiség, a hatalmas olvasótábor lelkesült szemével együtt azt a „valutáris“ ragyogást is, amely az író életének mégis csak igen szükséges kelléke. Egy kis gondtalanabb, nyugodtabb életmódot, több kiadói megértést és emberséget és egy kis anyagi sikert is — a sok dicsőséges, szellemi és lelki siker mellé.

Walter Gyula.

Betegsegélyzői-bélyegek

valamint posta-, drogéria, okmány, turisztikai, számla és aviatia bélyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

Str. Regele Ferdinand 59.

Dohánytözsdeben

(Régi betegsegélyzővel szemben.)

sem van. Pedig nem vagyok lusta ember s 3 óra már „marathoni idő“ számomra egy portréhoz. Néhány hét óta egyik rendelőm a másik után mond le. Tegnap kaptam táviratot egy washingtoni szenátortól: „Sajnálom, sürgönyözök, a nemzetközi politikai fordulatok annyira lefoglalnak, nincs időm ülni.“ Newyorkban is egyremásra kapom a telefonüzeneteket: „Ne haragudjon kedves mester, majd folytatjuk a megkezdett képet, ha egy kicsit kitisztul a helyzet.“

— Újv látszik, az amerikaiakat jobban igénybeveszi a háborús rémület, mint a fraciákat.

— Megyek haza a „békés“ Franciaországba...

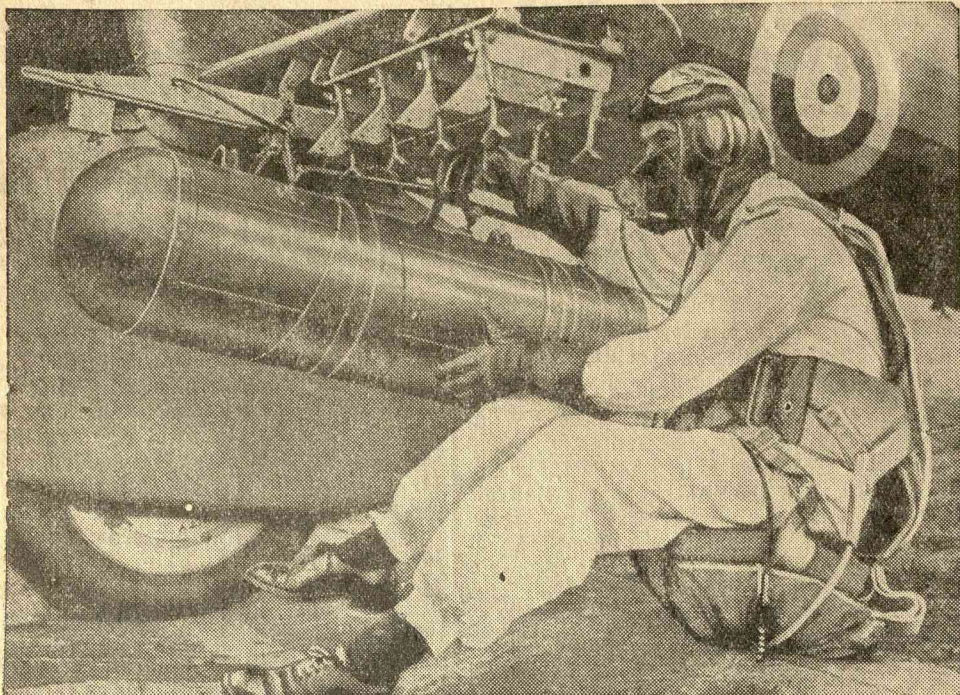
Mit kell tudni az egészségügyi illetékről?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A most folyamatban levő évi egészségügyi ellenőrzési (taxa sanitară) illetékkivetésekkel kapcsolatban a Kereskedő Tanács (Sfatul Negustoresc) ismételtelen felhívja a kereskedők figyelmét, hogy ezen illeték az üzletbér 1, 2, vagy 3 százaléka lehet az üzlet természetére szerint és pedig: A törvény 4-ik szakasza értelmében üzlethelyiségek, amelyekben kiskereskedelem gyakoroltatik, 1 százalékot fizetnek.

A végrehajtási utasítás 7. szakasza értelmében: a) 1 százalékkal róvandók meg a detaileladással foglalkozó kereskedelmi üzletek; b) 2 százalékkal a mindenféle irodák, kézműipari műhelyek és kisipari műhelyek 5 lóerőig: látványossági helyiségek, fürdők, szállodák, garázsok és mindenféle áru vagy anyagraktárak, valamint minden más hasonló vállalat; c) 3 százalékkal a fogyasztási helyiségek, ellátással egybekötött butorozott szobák, élelmiszeri cikkek eladásával foglalkozó lerakatok (depozite), valamint mindenféle gyárak és iparvállalatok.

Ezzel kapcsolatban, tekintettel a múltban elhangzott panaszokra, hogy fűszer és szatóciszletek 3 százalékkal róvatnak meg, felvilágosításul közöljük, hogy egyik érdekelt kereskedő, miután a 3 százalékkal történt kiróvás elleni felebbezése elutasított, felfolyamodással élt a törvényszékhez, amely 1938. március 21-én S. III. DoS. Nr. 1113—1937. sz. a. kelt ítéletével megsemmisítette a 3 százalékos kiróvást és 1 százalékkal rőtta meg azon indokolással, hogy az illetőnek fűszerkereskedelmi üzlete (băcănia-ja) van, viszont a törvény 4. szakasza értelmében kiskereskedelmi üzletek 1 százalékot fizetnek, valamint a végrehajtási utasítás 7. szakasza értelmében, amely a c) pont alatt az élelmiszer lerakatokát rózza meg 3 százalékkal, mert felebbezőnek nem élelmiszer lerakata, hanem băcănia üzlete van, amelyben tudvalevőleg csak kicsinyben árusítanak, tehát felebbezővel szemben tévesen alkalmaztatott a 3 százalék és utasítja a kivetést eszközölő egészségügyi hivatalt, hogy a kivetést 1 százalékra helyesbítse.

— Bata cseh cipőgyárost nem engedik be Amerikába. Newyorkból jelentik: Bata Tamást, a dussgárd cseh cipőgyárost, aki a Queen Mary óriásgőzös fedélzetén Newyorkba érkezett, a bevándorlási biztos az elisislandi táborba internáltatta utlevelének megvizsgálása céljából. A bevándorlási tanács vizsgáló bizottsága úgy döntött, hogy a cipőkirály nem léphet az Egyesült Államok területére, miután az a kormány, amely utlevelét kiállította, többé nem létezik. Bata a határozat ellen felebbezést nyújtott be.

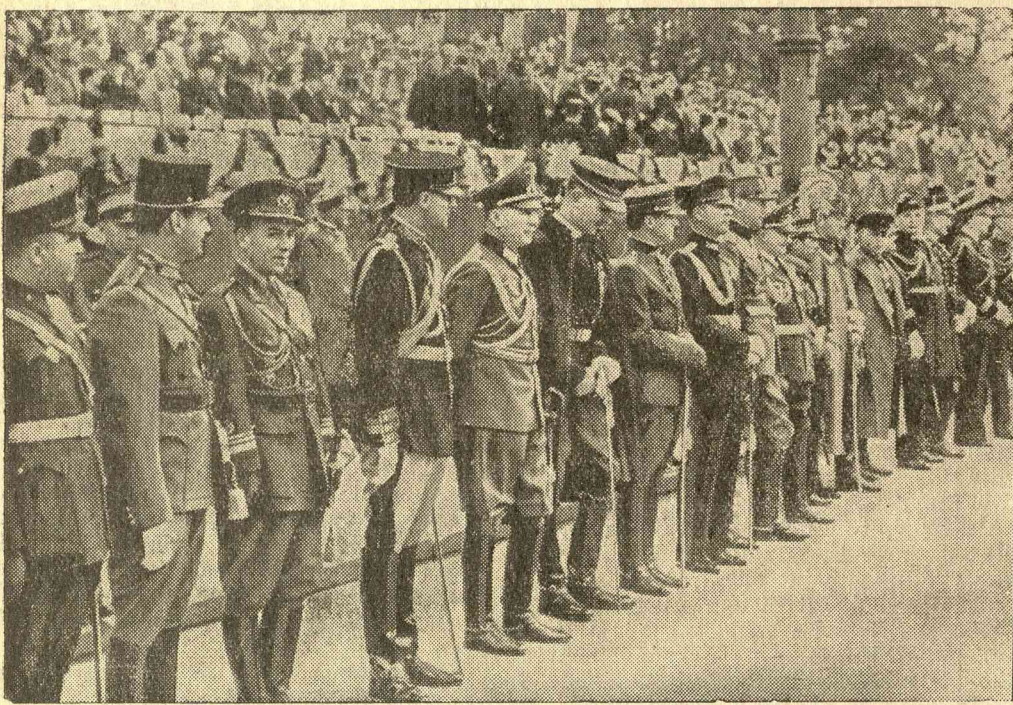
ÉLELMISZERBOMBÁK. Az angol légi gyakorlatokra élelmiszerbombákat készítettek. A pilóta felszereli gépét egy ilyen bombával.

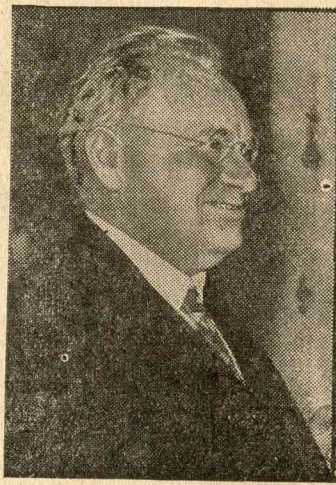
BECK LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER, aki nagyszabású beszédében szögezte le Lengyelország álláspontját a német követelésekkel szemben.

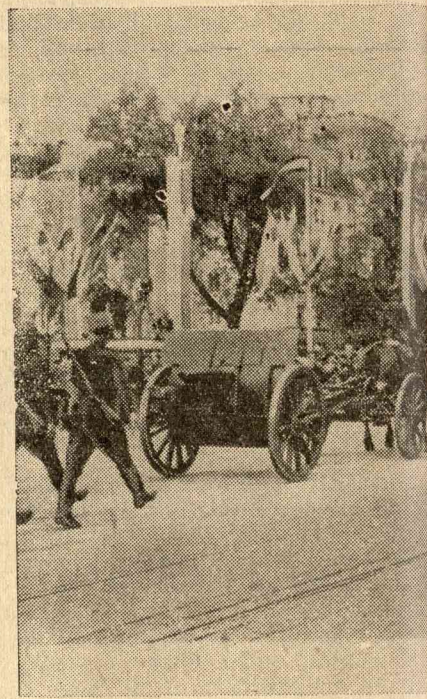
A LENGYEL ÁLLAMELNÖK. Moscovitz vegyészmérnök, egyetemi tanár, a közel tíz éve tölti be a lengyel állami elnöki méltóságot.

A LENGYEL NEMZETI ÜNNEP. Lengyelország függetlenségének évfordulóján a külföldi katonai attasék is résztvettek a csapatfelvonuláson.

A SZOVJET NÉPBIZTOSCSERE. Litvinov külügyi népbiztos, aki eddig még meg nem indokolt okoknál fogva távozott állásából.

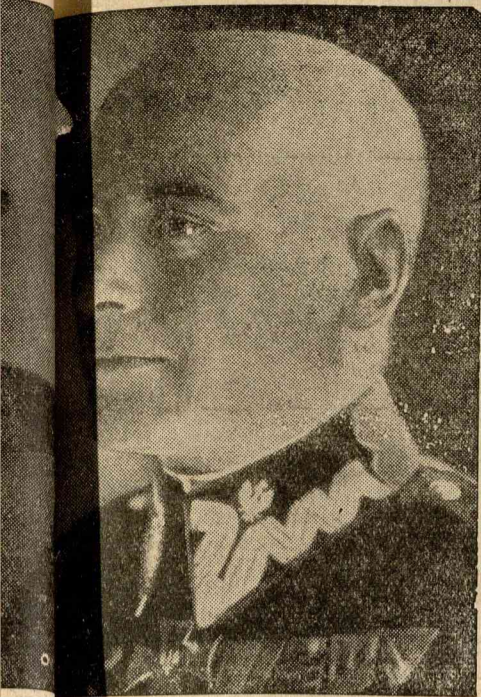
ELVONUL A KÖNNYŰ TŰZÉGGYEL a könnyű tüzezetes

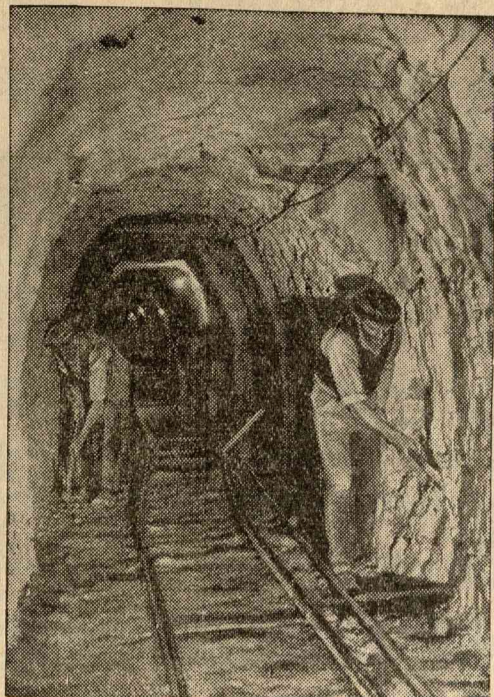
FRANCO TÁBORNOK AZ ALHAMBRAI KUTAKNÁL. Franco tábornok sevillai látogatása alkalmával megtekintette az Alhambra világhírű régi kutjait.

ALBÁN KATONAI OSZTAGOK DISZFELVONULÁSRA KÉSZÜLNEK. Albánia bekebelezése után különböző albán katonai osztagokat vittek át Rómába. Mint képünkön látható: ezek az osztagok május 9-én, az olasz világbirodalom megalakításának évfordulóján résztvettek az általános katonai diszfelvonuláson.

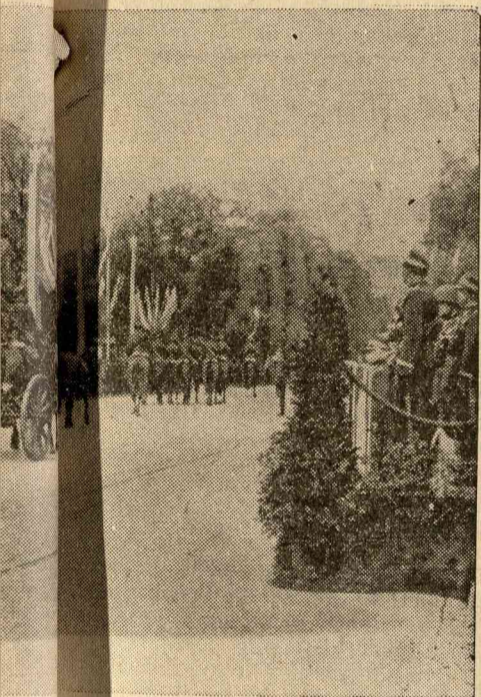
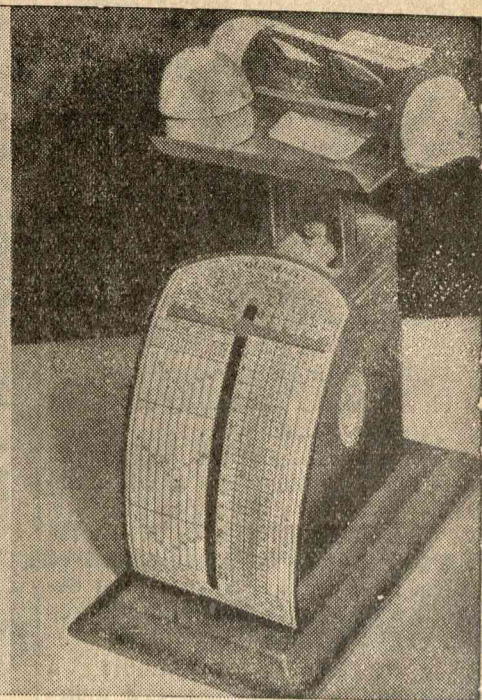
JÓZSEF SMIGLY MARSALL. Pilsudszky
már, a lengyel haderők főparancs-
el áll.

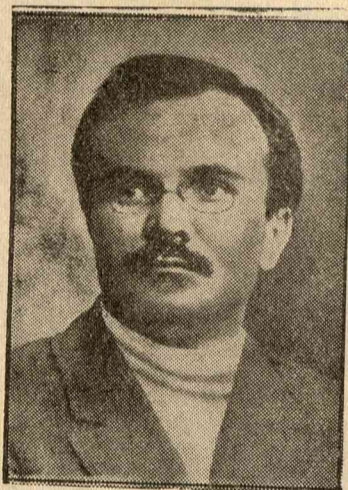
ANGLIA LEGNAGYOBB LÉGVÉ-
DELMI PINCÉJE. Ramsgate lakossága
40 ezer font költséggel megépítette
Anglia legbiztosabb és legnagyobb lég-
védelmi pincéjét. A pince két mérföld
hosszu és be tudja fogadni a város
összes lakóit.

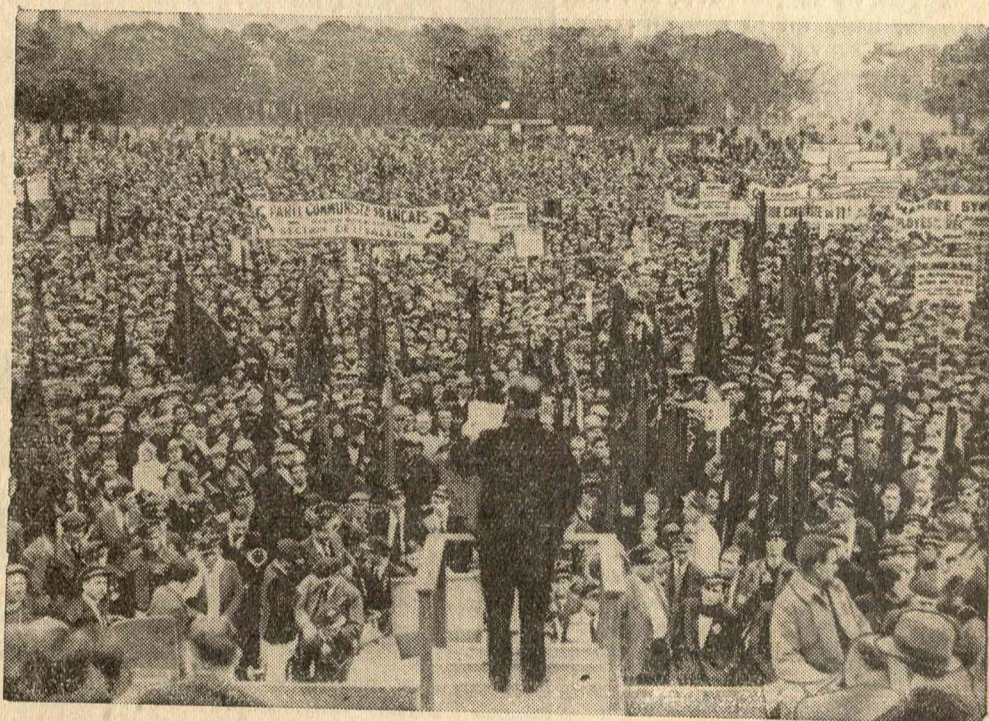
LÉGI POSTA. Egy madárkereskedő egy kis kanarit töltényhüvelybe
zárva egy postagalambbal elküldött egy vidéki beteg gyermek ismer-
ősének.

ÜZÉGGyel nemzeti ünnepen felvonul
tüzezetoszlopa is.

MOLOTOV, a szovjet tanács elnöke,
aki most átvette a külügyi népbiz-
tosságot.

PÁRISBAN ÁPRILIS 30-ÁN ÜNNEPELTÉK MEG A MÁJUS ELSEJÉT.
Tekintettel a rossz tapasztalatokra és a május elsején már gyakorivá vált
sztrájkmozgalmakra, a munkásság vezetői úgy intézkedtek, hogy a május
elsejei ünnepségeket vasárnap, április 30-án tartásuk meg.

NATIONAL DEFENCE COMPANIES
FOR THE DEFENCE

EX-SERVICE MEN
between the ages of 45 and 51
are required to enlist in the
NATIONAL DEFENCE COMPANIES
FOR 4 YEARS
with the option of re-engagement

Provision will be required to
perform a number of
DRILLS EACH YEAR
in which they will receive pay and
travelling expenses

At the end of the period
entitled up for service personnel
will receive a **BOUNTY of £5**
TRAVELLING EXPENSES
in place of joining
PAY at current **ARMY RATES**
and all usual allowances.

Forms can be obtained from Territorial Drill Halls, or
Air Force Associations, whose addresses will be found
in the Telephone Directory, also from the British Legion.

HÁRMAN EGY ESERNYŐ ALATT.
Balról jobbra: Hore Belisha hadügy-
miniszter, Chatfield admirális, sir
Kingsley Wood légügyi miniszter,
amint az alsóházba sietnek.

CHARLES TILLON UJRA SZABADLÁBON. A Spanyolországban le-
tartóztatott francia baloldali képviselőt, Charles Tillont szabadlábra
helyezték és hazabocsájtották. A párisi pályaudvaron Thorez, a francia
kommunista párt elnöke átölelte és úgy fogadta a képviselőt.

PLAKÁT. Anglia idősebb
is toboroz. Ez a plakát a
eket is felhívja, álljanak be
a hadseregbe.

Inkább a halál...

Nagyon csapzott volt — olyan, mint az időjárás. Felesége szerint már jó huszonnégy órája izzik. Nem „csoda“ tehát, hogy bele akarta magát fojtani a mocskos Szamos hullámaiba. Az öngyilkossági kísérletet többen bámulták. B. István Fántánelei ucca környéki iparos a szó szoros értelmében nekiment a Szamosnak. Az alig derékig érő vízben azonban nem sikerült a halálugrás. Már-már abbahagyta volna a meddő kísérletet, amikor a tulsó parton megjelent a felesége és átordított:

— Gyere ki, te gazember! Na hadd el, majd adok én neked...

B. István a varázs-szóra megborrongott — lehet ugyan, hogy a víz is hideg volt — és újra bevetette magát a vízbe. Lebukott és nem is került levegőre addig, amíg birta szusszal. Aztán újra, meg újra... Egymásután öt-ször. Az utolsó ugrásnál már buborékolta a víz az életunt teste fölött.

Ekkor a partról megindult a mentőexpedíció. Elsőnek egy munkásember érte el a fuldoklót. Felnyalolta és átadta a tulsó parton a feleségének. Csakhogy ez nem ment olyan könnyen, mert amíg az asszony „védő“ karjaiba került B. István, kétségbeesetten rugkapált és ordított:

— Hagyjanak nekem békét! Ne szóljanak bele az én dolgomba... Mit tudják maguk, hogy mi jó nekem?...

Ahogy a szavak melódiájából kiéreztem... tudom, hogy mi kell B. Istvánnak? Ajjaj! Házasséget semmi esetre... Inkább a halál.

(Pe—j.)

Rendkívüli események Bukarestben

A főváros lüktető életébe ismét új ütemet hoz a május. Bukarest székesfőváros vezetősége az idén is megrendezi a „Bukaresti hónap“-ot, amivel immár hagyományos kötelességnek tesz eleget és az ország lakosságának hő óhaját teljesíti.

A „Bukaresti hónap“ minden évben egy-egy kimagasló történelmi esemény, valamint évtorduló megünneplésének jegyében folyt le. Az ünnepségek kezretei évről-évre bővülnek és színvonaluk ezzel párhuzamosan emelkedik.

Az idei „Bukaresti hónap“ középpontjában a Román Királyság megalapítójának, I. Károly királynak születésének százéves és Mihail Eminescu, a nemzet nagy költője halálának ötvenéves évfordulója áll. Ennek a két évfordulónak a megünneplése, mely már magában véve rendkívüli jelleget kölcsönöz a „Bukaresti hónap“-nak, kiállítók, sportesemények, repülőmeeting és egyéb lélekemelő látványosságok keretében megy végbe.

De ami a vidéki lakosságot legközelebről érinti, az a ritka kedvezmény, amelyet a „Bukaresti hónap“ vezetősége a fővárosba való utazásra nyújt. A „Bukaresti hónap“ tartama alatt (május 15-től—június 15-ig) 50 százalékos kedvezménnyel lehet utazni a fővárosba az ország bármely részéből, hét végén (péntek este 12 órától hétfő este 12 óráig pedig 75 százalékos kedvezménnyel.

A feltételek ismertetésére visszatérünk.

— A puderes pamacs és az ajakrud nagy veszedelmei. Londonból jelentik: F. Temple Clive dr. londoni egyetemi tanár kifejtette, hogy a „modern“ fiatal nők nagy része puderes pamaccsal és ajakruddal ássa meg saját korai sírját. A szegényebbek megvonják szájuktól a falatot, hogy kendőzőszerekre pocsékolhassák keresményük nagyrészt, a tehetősebbek hiúságból koplalnak, hogy minél karcsubbak legyenek. Az ily módon rosszul táplált nők tulsók dohányzással, szeszesitalokkal, éjszakázással rongálják legyengült szervezetüket. Nem csoda, mondotta a professzor, hogy a tüdőbaj, sorvadás, szív- és idegbajok tömegesen szedik áldozataikat az ifjabb női nemzedék köréből.

Kolozsváron fog megtörténni Govor Ioan kivégzése, ha végső fokon nem kap kegyelmet

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Jelentették, hogy a bűnügyi tábla az elmúlt napokban golyóáttali agyonlövésre ítélte Govor Ioan hontalan kőművest, aki tudvalevően kegyetlen módon meggyilkolta és kirabolta özvegy Kilin Mihályné duszgazdag hóstáti asszonyt. Govor ügyében ügyvédje felfolyamodást jelentett be a Semmitőszékhez s amennyiben a felfolyamodást elutasítanák, úgy felségfolyamodvánnyal fog élni II. Károly király Ófelségéhez. Abban az esetben, ha a felségfolyamodvány nem járna sikerrel, úgy a végleges ítélet kihirdetésétől számított 48 órán belül Govort Kolozsváron fogják agyonlőni. A kivégzés előtt a halálraítéltet meggyöntatják és megerősítik a sentségekkel, egyben ha teljesíthető, teljesítik utolsó kívánságát.

Hogyan kell felbélyegeztetni az üzleti főkönyveket

Milyen kötelezettségük van azoknak a cégeknek, akik kartoték rendszer szerint vezeték könyvelésüket

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári pénzügyigazgatóság 4408. szám alatt hirdetményt bocsátott ki, amelyben hivatkozással a pénzügyminisztériumnak április 25-én kelt 33776. számú rendelkezésére, értesíti azokat a vállalatokat, amelyek különálló lapokkal, kartoték rendszer szerint vezeték könyvelésüket, hogy kötelesek kimutatást készíteni, amelyben feltüntetik az egy kereskedelmi évben szükséges könyvelési kartotéklapok számát és amelyeket illetékezésre be kell mutatniok a kivetési pénzügyigazgatóságnak. Abban az esetben, ha évközben megállapítást nyernek, hogy a bejelentett kartoték-lapok száma nem volna elegendő, az illető vállalat új kimutatást köteles benyújtani azoknak a kartoték-lapoknak a számáról, amellyel növelte állományát és ezeket az új kartoték lapokat is be

kell nyújtania illetékezésre a pénzügyigazgatóságnak.

Az üzleti főkönyv lebélyegezése alatt az értendő, hogy a főkönyv — legyen az füzött, vagy kötött, — minden olyan lapját fel kell bélyegezni, amely az általános számlát (conturi sintetite) tünteti fel. Tehát nem azokat az oldalakat, amelyek a saldo-kontót tüntetik fel, vagy az analitikus számlák lapjait, mint amilyen például a folyó számlán váltakozó személyek, a szállító személyek és mások.

Azok a cégek, akik a nagykönyvbe rendszeres beiktatást végeznek, a főkönyv naplójurnáljának minden egyes lapja után külön 10 lej illetéket kötelesek fizetni. A vonatkozó rendelkezést J. Sauresoanu kivetési pénzügyigazgató és J. Gogdan osztályfőnök irták alá.

Ujabb szenzációs részletek a „halálkereskedelmi részvénytársaság“ száz gyilkosságáról

(NEWYORK.) Emlékezete, még Hermann Petrilónak, a volt spaghetii kereskedőnek biztosítási bűnügye, amelyről röviden már beszámoltunk. Hermann Petrillo bűntársával több embert meggyilkoltatott, akiket előzőleg bebiztosított és a biztosítási összegeket az áldozatok után felvette. Hermann Petrillóra tíz ilyen gyilkosságot bizonyítottak rá és az esküdtszék halálra ítélte. Az elvetemült gengszter kivégzésének napját is kitűzték, a kivégzést azonban el kellett halasztani, mert

a halálra ítélt gyilkos szenzációs beismerő vallomást tett eddig fel nem derített bűncselekményeiről.

Az újabb vizsgálat megállapította, hogy a siralomházban tett beismerő vallomás adatai megfelelnek a valóságnak és Petrillo elképesztően nagyarányu gyilkos bűnszövetkezet élén állott. Ilyen óriási arányu gyilkossági bűnüggyel még nem foglalkozott az amerikai rendőrség. Mint Petrillo vallomásából is kiderül, a biztosítási gengszternek nem tíz, hanem legalább

száz áldozatuk volt. Ennyi embert sikerült eltenniök láb alól, hogy felvegyék az utánuk járó biztosítási összegeket.

A kitűnően megszervezett bűnszövetkezet

Petrillo sok ügynökkel dolgozott, akik meglepő ügyességgel kutatták fel a zsákmányt. Petrillo és bandája a boldogtalan házastársakat környékezte meg. Bűntársaik házasságukban csaldott asszonyok voltak, akiket ígéretesekkel rábeszéltek, hogy tegyék el láb alól férjüket. A boldogtalan asszonykat meggyőzték arról, hogy lehet gyilkolni igen könnyű módon is és a bűn könnyen elpalástolható. Igen sok asszony beleegyezett a gyilkosság elkövetésébe és a kiszemelt áldozatot rábeszéltek, hogy életbiztosítást kössön az ő javára. Petrillo bűntársai azután módot adtak az asszonynak, hogy meg szabaduljon férjétől, viszont a biztosítási díjak meghatározott százalékát maguknak tartották meg. Petrillo bandája megállapított tarifa szerint dolgozott. Háromszáz dollárt kaptak egy gyilkosság elkövetéséért és minden hat száz dollár feletti életbiztosítás tíz százalékát kapták jutalom fejében.

Petrillo emberei a vérdíjat alaposan megiszagálták. A legfantasztikusabb gyilkossági módozatokat eszelték ki, hogy a hatóságok figelmét elkerüljék, uccai baleseteket rögtönöztek, kirándulásokon véletlen szerencsétlenséget idéztek elő, jachtokat süllyesztettek el és mindig sikerült a szerencsétlenség látszatát kelteniök. A hatóságok még akkor sem fogtak gyanut, amikor több áldozat halálát mérgezés okozta.

Hermann Petrillo, akinek bandája körülbelül száz ilyen gyilkosságot követett el, eddig hallgatott elképesztő arányu bűncselekményeiről, közvetlenül kivégzése előtt azonban részletes beismerő vallomást tett. A philadelphiai esküdtszék igen fontos adatokat szerzett egy most folyó per anyagából is. Az esküdtszék most tárgyalja Carina Favado asszony bűnügyét, aki férjét, mostohafiát és barátját tette el láb alól. Ez az asszony az esküdtszék előtt beismerte, hogy Petrillo és bűntársai voltak segítségére a gyilkosság elkövetésében.

A philadelphiai rendőrség most kikéri a newyorki hatóságoktól a Newyorkban hosszabb büntetését töltő Caesar Valenty gangsztert, aki az újabb bizonyítékok szerint a „halálkereskedelmi részvénytársaság“ egyik szervezője volt és ő rendezte meg a gyilkosságokat. ő szerezte meg a halotti bizonyítványokat és kötötte a megállapodást az áldozatok hozzátartozóival a biztosítási jutaléokra vonatkozólag.

A philadelphiai rendőrség eddig hat özvegyasszonyt tartóztatott le, mert kiderült róluk, hogy Petrillo bandája segítségével gyilkolták meg férjeiket. Letartóztatták legújabbban Marie Volosin nevu asszonyt is, akinek férje két évvel ezelőtt autószerencsétlenség áldozata lett. Az özvegy tízezer dollárt kapott az életbiztosítás révén elhalt férje után. Most kiderült az is, hogy az asszony is Petrillo bandájával gyilkoltatta meg férjét.

A megdöbbentő gyilkosság-sorozat további nyomozása során még szenzációs meglepetések várhatók.

— Nagy hölgy már manapság a tízéves lány is. Londonból jelentik: Shela Sweet ugandai bányamérnök 10 éves leánykája Keletafrikából Southamptonba repült, hogy beiratkozzék a winchesteri leányiskolába. Teljesen egyedül tette meg a 7481 kilométernyi utat és zebrabőröből készült iskolatáskáját büszkén lóbálva szállt ki a „repülőszállóból“ a southamptoni repülőtéren. A birodalmi légiforgalmi vállalat csaldalkozó tisztviselőinek kijelentette, hogy még hosszabb légi utat kellett megtennie a tavalyi iskolaév kezdetén, amidőn atyja Szíamban dolgozott.

— Felemelte árait a faszeg-kartell. A romániai faszeg-gyárak kartellirodája értesítette ügyfeleit, hogy alapárait az eddigi 30 lejről 35 lejre emelte fel. Az áremelés május elsejével már életbe is lépett.

Ruháit ne féltse,

MERT megbízható

CZINK-GYÁR

TELEFON • VEGETISZTITÁSA 30-35. • ÉS RUHAFESTÉSE